

ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Τριμηνιαία έκδοση του Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής
του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδας
Πύργος Αθηνών - Γ' κτίριο, Αθήνα 115 27

ΤΕΥΧΟΣ 11, ΑΝΟΙΞΗ 2004

Η Άνοιξη του 2004 μας έδωσε το ωραιότερο έως τώρα δώρο, την ανακοίνωση από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κο Νικήτα Κακλαμάνη, στην έναρξη του 31^{ου} Πανελληνίου Νοσηλευτικού Συνεδρίου, της δημιουργίας Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου - Φορέα Ελέγχου του Νοσηλευτικού Επαγγέλματος. Την ώρα που γράφεται το παρόν τεύχος η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ) αποτελεί πλέον γεγονός.

Η ΕΝΕ «γεννήθηκε» και από εμάς εξαρτάται η «ανατροφή» της, η στοχοθεσία της και η πορεία της. Επιβάλλεται όλοι μαζί, παραμερίζοντας τις όποιες διαφορές να τη στηρίξουμε για να μπορέσει με τη σειρά της να συμβάλλει σαν μόνιμο προσάναμμα στη φλόγα της Νοσηλευτικής. Για να έχουμε μια Νοσηλευτική που η φλόγα της θα είναι συνεχώς δυνατή και θα ζεσταίνει τους ασθενείς και τους Νοσηλευτές.

Κατά τα άλλα η Άνοιξη του 2004 ήταν όπως συνήθως, πλούσια σε επιστημονικές εκδηλώσεις με

αποκορύφωμα το 31^ο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο (ΠΝΣ), στο οποίο ο Τομέας παρουσίασε προσχέδιο της πρότασής του για τη στελέχωση και εκπαίδευση των Νοσηλευτών στα Τ.Ε.Π. Αξίζει επίσης να συγχαρούμε τους συναδέλφους των Μ.Ε.Θ. και Τ.Ε.Π. για τις αξιόλογες ερευνητικές εργασίες τους που παρουσιάστηκαν στο 31ο ΠΝΣ.

Περιμένοντας τις εξελίξεις για την έναρξη των δράσεων της ΕΝΕ και τους Ολυμπιακούς Αγώνες που είναι πια προ των πυλών, ο Τομέας προετοιμάζει το 2ο Επιστημονικό του Συμπόσιο στις 10 & 11 Δεκεμβρίου και σας προσκαλεί να συμμετέχετε τόσο με ανακοίνωση εργασίας (βλ.σελ.4-5) όσο και ως σύνεδροι.

Ευχόμενοι ένα Καλό Καλοκαίρι που θα μας μείνει αξέχαστο λόγω της Ολυμπιάδας, πιστεύουμε ότι ο Σεπτέμβριος θα μας βρει, από πολλές απόψεις, με ένα πιο πρόσφορο έδαφος για να συνεχίσουμε τις δράσεις μας.

Μαρία Τσερώνη

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σελ. 2-3:	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ EUROPEAN FEDERATION OF CRITICAL CARE NURSING ASSOCIATIONS (EFCCNa)
Σελ. 3:	2 ^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ EFCCNa
Σελ. 4-5:	2 ^ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ - 1 ^η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Σελ. 6:	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» ΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ MEETING ΤΟΥ ΕΝΑ 2003
Σελ. 7-8	8 th STATE OF THE ART – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΜΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΝΤΥΠΟ ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ ΤΗΣ

«Johnson & Johnson Hellas»

ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Επιδαύρου 4 & Αιγιαλείας, 151 25β Μαρούσι Τηλ.: 210.68.75.555 Fax: 210.68.50.308

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ EUROPEAN FEDERATION OF CRITICAL CARE NURSING ASSOCIATIONS (EFCcNa)

Στις 1-2 Νοεμβρίου 2003 στο Lugano της Ελβετίας, πραγματοποιήθηκε η δεύτερη για το έτος 2003 και δωδέκατη κατά σειρά συνάντηση των Ενώσεων - Μελών της EFCcNa. Η Maria-Luisa Hohl καλωσόρισε τους εκπροσώπους των Ενώσεων - Μελών της EFCcNa στη Νοσηλευτική Σχολή του Lugano, σε ένα νεοκλασικό κτήριο όπου συστεγάζεται μαζί με τη Σχολή Μουσικής. Αρχικά παρουσίαζε την Daniel Pasini εκπρόσωπο του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελβετικού Συνδέσμου Νοσηλευτών ΜΕΘ (SIGIP), τη νέα εκπρόσωπο της Σουηδίας Marie Hemmingson και την παρατηρητή της Εσθονίας Katrin- Elisabeth Juhani. Η Maria-Luisa Hohl ενημέρωσε τα μέλη της EFCcNa για τα θέματα συζήτησης που είχε το Core Administration στο Blaricum/Netherlands, στις 6-7 Σεπτεμβρίου 2003. Έγιναν αναφορές από τους Administrative Secretary (Heike Strunk), Meeting Secretary (Rosa Thorsteinsdottir), Treasurer (Wouter de Graaf) και Sponsorship Coordinator (Lerma Hernandez). Η Lerma Hernandez ανέφερε ότι για να μπορέσει η Ομοσπονδία να αποκτήσει καταστατικό σύμφωνα με το νόμο του Βελγίου στις Βρυξέλλες, απαιτείται να έχει χώρο στέγασης στην αναφερόμενη χώρα, γεγονός που δεν υφίσταται. Η Heike Strunk ανέφερε ότι θα κάνει άλλη μια προσπάθεια για τη Γερμανία και τον εκεί νόμο. Παρόλα αυτά η Lerma Hernandez θα Ξαναπροσπαθήσει ζητώντας από το Βελγικό Νοσηλευτικό Σύνδεσμο αν μπορούν να προσφέρουν τη δική τους διεύθυνση ως επίσημη διεύθυνση αναφοράς της EFCcNa. Τέλος προσφέρθηκε και ο Karl Oyrí να μελετήσει τι μπορεί να γίνει με το καταστατικό χρησιμοποιώντας το νόμο της Νορβηγίας.

Η Maria-Luisa Hohl μας παρουσίασε το πρόγραμμα ανταλλαγής εργαζομένων νοσηλευτών για εκπαιδευτικούς λόγους. Δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν όσοι από τους νοσηλευτές ΜΕΘ των Ενώσεων - Μελών της EFCcNa ενδιαφέρονται. Αποφασίστηκε, οι νοσηλευτές που παίρνουν μέρος στο πρόγραμμα ως παρατηρητές και όχι ως ενεργά συμμετέχοντες στην κλινική πράξη,

γιατί θα χρειάζονται ειδική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και νομική κάλυψη από το φορέα που τους δέχεται, γεγονός ανέφικτο προς το παρόν. Όλοι οι εκπρόσωποι της EFCcNa οφείλουν να βρουν τρία νοσοκομεία με ΜΕΘ στη χώρα τους, που να μπορούν να δεχθούν τους observers καθώς επίσης ο John Albarran προσφέρθηκε να γράψει μια επιστολή για τα νοσοκομεία και τις ΜΕΘ που να τους ζητάμε επίσημα να συμμετέχουν στο πρόγραμμα ανταλλαγών. Η τελική απόφαση θα βγει στο Innsbruck που θα γίνει η επόμενη συνάντηση της EFCcNa και θα ανακοινωθεί επίσημα στο website (www.efccna.org) όπου ο καθένας θα μπορεί να κάνει αίτηση για παρακολούθηση προγράμματος διάρκειας 4-6 εβδομάδες σε ΜΕΘ άλλης χώρας.

Η Ελλάδα ήταν μια από τις ελάχιστες χώρες που είχαν συγκεντρώσει τον αριθμό των 20 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων σχετικά με τη διατροφή των ασθενών στη ΜΕΘ. Οι περισσότερες χώρες είχαν λειτουργικά προβλήματα συμπλήρωσης καθώς και καθυστέρησης επιστροφής αυτών από τα νοσοκομεία όπου τα έστελναν. Εμείς και η Ιταλία συζητήσαμε το ενδεχόμενο να συνεχίσουμε την έρευνα κάνοντας συγκριτική μελέτη μεταξύ των Ελληνικών ΜΕΘ (και αντίστοιχα των Ιταλικών) με τις ΜΕΘ της Ευρώπης. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας πιθανότατα να μας δοθεί η άδεια και το ερωτηματολόγιο. Οι υπόλοιπες χώρες ζήτησαν παράταση χρόνου για τη συλλογή των ερωτηματολογίων.

Αποφασίστηκε να συνεχίσουμε τη συνεργασία με το περιοδικό Connect μετά από συζήτηση με τον Paul Fulbrook ο οποίος διαβεβαίωσε ότι το περιοδικό θα συνεχίσει να εκδίδεται με τη συνεργασία της EFCcNa και του WFCCN. Θα υπάρξει μια συνάντηση με τα μέλη του ΔΣ της EFCcNa και τον Ged Williams (Πρόεδρος του World Federation of Critical Care Nurses, WFCCN) στις 18 Νοεμβρίου 2003, στο Λονδίνο.

Τα μέλη των διαφόρων επιτροπών αποσύρθηκαν κάποια στιγμή για να συζητήσουν για θέματα

που αφορούν τους τομείς τους. Η Ελλάδα συμμετέχει στην επιτροπή εκπαίδευσης. Αποφασίστηκε να καταγραφούν τα βασικά εκπαιδευτικά standards που πρέπει να έχει ένας νοσηλευτής ΜΕΘ, χρησιμοποιώντας τη συνθήκη της Μαδρίτης και το εκπαιδευτικό πλαίσιο του ENNO, τα οποία να είναι κοινά σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα. Ο Wouter de Graaf στη συνέχεια έκανε μια εκτεταμένη αναφορά των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ανάλυση του SWOT.

Έγινε παρουσίαση των Συνεδριακών Κέντρων που μπορούν να φιλοξενήσουν το 2^ο Συνέδριο της EFCCNA στο Amsterdam το 2005 από το Jos Latour. Ανάμεσα στις δύο προτάσεις που ερπερίεξαν και τους οικονομικούς προϋπολογισμούς η κάθε μία, ψηφίστηκε το Meervart Convention Center. Στη συνέχεια η οργανωτική επιτροπή συ-

νεδρίασε για τις ημερομηνίες και τη διοργάνωση του συνεδρίου φτιάχνοντας ένα αρχικό πλάνο.

Η συνάντηση τελείωσε με μια σύντομη παρουσίαση της Helga Tschugg για τη συνάντηση στο Innsbruck την άνοιξη του 2004 (24-25 Απριλίου 2004) της οποίας θα είναι η οικοδέσποινα. Οι υπόλοιποι εκπρόσωποι παρουσίασαν τα πιθανά σημεία συναντήσεων μέχρι το 2006. Η Maria- Luisa Hohl παρέδωσε τη σκυτάλη του προεδρείου στην Helga Tschugg ευχαριστώντας όλους τους εκπροσώπους για την παρουσία τους και την προσφορά τους αυτές τις δύο δύσκολες και βροχερές μέρες στο Lugano καθώς επίσης και την Πρόεδρο του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών της Ελβετίας (SIGIP) την Irene Hasler που ήταν παρούσα τη δεύτερη μέρα της συνάντησης.

Μαρία Καλαφάτη

2ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ EFCCNa

Η EFCCNa διοργανώνει το 2^ο Συνέδριο της, με θέμα: «**Delivering Critical Care across the lifespan: meeting the challenges**», το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 10 - 12 Νοεμβρίου 2005 στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας. Η 1η Ανακοίνωση του Συνεδρίου έχει ήδη κυκλοφορήσει και συνοδεύει το παρόν τεύχος. Από τη χώρα μας τον Τομέα εκπροσωπούν η κα

Μαρία Καλαφάτη στην Οργανωτική Επιτροπή και η κα Ελισάβετ Παπαθανασόγλου στην Επιστημονική Επιτροπή. Για πληροφορίες για συμμετοχή σας με ελεύθερη ανακοίνωση μπορείτε να απευθυνθείτε στην κα Μαρία Καλαφάτη (τηλ. 6932 638407) ή να επισκεφτείτε την ηλεκτρονική διεύθυνση της EFCCNa: www.efccna.org/congress2005

Επειδή στο 1ο Συνέδριο της EFCCNa που έλαβε χώρα στο Παρίσι το Μάιο του 2002, η Ελλάδα ήταν η δεύτερη χώρα σε συμμετοχή με ελεύθερες ανακοινώσεις (πρώτη ήταν η Αγγλία), πιστεύουμε ότι η ανταπόκρισή σας και η συμμετοχή σας θα είναι μεγαλύτερη από το 2002.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΥΡΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Γ' ΚΤΙΡΙΟ
ΑΘΗΝΑ 115 27 - ΤΗΛ: 210 7702861 - FAX: 210 7790360

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΜΑΡΙΑ ΤΣΕΡΩΝΗ
www.esdne.gr, e-mail: esdne@esdne.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΦΑΤΗ, ΕΛΕΝΗ ΒΟΤΣΗ,
ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ, ΖΩΗ ΝΤΑΣΙΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΒΕΕ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80, ΤΗΛ.: 210 36.24.728, 210 36.01.605
info@papanikolaou.gr, www.papanikolaou.gr

γράψε κι εσύ
για την επείγουσα
και εντατική
νοσηλευτική

2^ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

ΤΟΜΕΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

1^η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, διοργανώνει το **2^ο Επιστημονικό του Συμπόσιο** με θέμα: «**Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική: Γνώση – Καινοτομία – Εφαρμογή**», στις **10 -11 Δεκεμβρίου 2004**, ημέρες Παρασκευή και Σάββατο.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τον τόπο διεξαγωγής, τη διαμονή (κρατήσεις δωματίων) καθώς και το Επιστημονικό Πρόγραμμα θα λάβετε σύντομα μέσα από φυλλάδιο που θα τυπωθεί για το λόγο αυτό.

Στις **12 Δεκεμβρίου 2002**, ημέρα Κυριακή, όσοι σύνεδροι επιθυμούν μπορούν να συμμετέχουν σε **εκδρομή**, λεπτομέρειες της οποίας θα ανακοινωθούν στο φυλλάδιο που προαναφέρθηκε.

Το κατά κοινή ομολογία επιτυχημένο, μέσα από τις δικές σας αξιολογήσεις, 1ο Επιστημονικό Συμπόσιο του Τομέα που πραγματοποιήθηκε στις 6 & 7 Δεκεμβρίου 2002, στην Πάτρα, απαιτεί από όλους μας την απαραίτητη υποστήριξη και συμμετοχή στο 2ο Επιστημονικό Συμπόσιο, έτσι ώστε να έχει μεγαλύτερη επιτυχία από το 1ο Επιστημονικό Συμπόσιο και να μείνει σε όλους μας αξέχαστο.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στη Γραμματεία του ΕΣΝΕ (τηλ.: 2107702861 και 2107485307) και στην κα Μαρία Τσερώνη (τηλ.: 210 5212048 και 6944278608).

Το Επιστημονικό Πρόγραμμα του Συμποσίου θα περιλαμβάνει Στρογγυλά Τραπέζια, Κλινικά Φροντιστήρια και Ελεύθερες Ανακοινώσεις.

Όσοι συνάδελφοι επιθυμούν να συμμετέχουν στο Συμπόσιο με ανακοίνωση εργασίας, παρακαλούνται να στείλουν την εργασία τους έως τις 22 Οκτωβρίου 2004, στα Γραφεία του ΕΣΝΕ, με υποσημείωση: «Προς Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής». Στόχος μας είναι μέρος των Ελεύθερων Ανακοινώσεων να συμπεριληφθούν σε Στρογγυλά Τραπέζια ή να παρουσιαστούν ως Διαλέξεις.

Η εργασία μπορεί να είναι ερευνητική ή βιβλιογραφική ανασκόπηση γύρω από κλινικά, διοικητικά ή εκπαιδευτικά θέματα σχετικά με την Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η εργασία που θα υποβληθεί προς έγκριση για εισήγηση (ανασκόπηση ή ερευνητική) θα πρέπει **να έχει επιστημονική τεκμηρίωση μέσα από σύγχρονη βιβλιογραφία.**

Ι. Οδηγίες για τη σύνταξη της εργασίας

- Ο τίτλος της εργασίας γράφεται με κεφαλαία γράμματα
- Σε άλλη σειρά γράφονται με πεζά τα ονόματα των συγγραφέων και ακριβώς από κάτω ο τίτλος τους
- Το μικρό όνομα προηγείται του επωνύμου
- Το ονοματεπώνυμο του συγγραφέα που θα παρουσιάσει την εργασία υπογραμμίζεται

2. Οδηγίες για τις βιβλιογραφικές παραπομπές

Οι βιβλιογραφικές παραπομπές στο κείμενο προσδιορίζονται με αραβικούς αριθμούς. Τελείες ή κόμματα σημειώνονται μετά τη βιβλιογραφική παραπομπή. Η αρίθμηση των βιβλιογραφικών παραπομπών γίνεται κατά αύξοντα αριθμό με τη σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο.

Όλες οι βιβλιογραφικές παραπομπές που αναφέρονται στο κείμενο καταχωρούνται σε ιδιαίτερη σελίδα μετά το κείμενο. Στην καταχώρηση αυτή πριν από κάθε βιβλιογραφική παραπομπή προηγείται ο αντίστοιχος αριθμός που σημειώθηκε στο κείμενο και στον οποίο αντιστοιχεί η βιβλιογραφία.

Για τη σύνταξη της βιβλιογραφικής παραπομπής πρώτα γράφονται **τα ονόματα των συγγραφέων** (μετά το επώνυμο και το όνομα του πρώτου συγγραφέα, ακολουθεί κόμμα και το επώνυμο και το όνομα του επόμενου συγγραφέα, αν υπάρχει κ.ο.κ.), ακολουθεί **ο τίτλος του άρθρου, το όνομα του περιοδικού** που το άρθρο έχει δημοσιευτεί, **το έτος έκδοσης και ο τόμος του περιοδικού, άνω και κάτω τελεία και οι σελίδες που έχει αριθμηθεί το άρθρο στο περιοδικό** (πρώτη σελίδα, παύλα, τελευταία σελίδα). Παράδειγμα: Schreiber GB, Busch MP, Kleinman SH, Korelitz JJ. The risk of trans-fusion – transmitted viral infections. N Engl J Med. 1996;334:1721-1725.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη σύνταξη της βιβλιογραφίας μπορείτε να συμβουλευτείτε το περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ του ΕΣΝΕ.

3. Η εργασία θα πρέπει να είναι δακτυλογραφημένη σε ηλεκτρονικό υπολογιστή με επεξεργαστή κειμένου Word for Windows 6.0/95 ή Word 97 ή 2000, σε διάστιχο: 1,5 γραμμή και σε γραμματοσειρά: Times New Roman, μέγεθος 12.

4. Η εργασία δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τις 15 σελίδες, τυπωμένη σε χαρτί μεγέθους A4 και **η διάρκεια της παρουσίας να μην υπερβαίνει τα 10'.**

5. Η εργασία θα πρέπει να αποσταλεί σε τρία αντίτυπα και σε δισκέτα στα γραφεία του ΕΣΝΕ έως και τις **22 Οκτωβρίου 2004**. Στην ετικέτα της δισκέτας πρέπει να αναγράφεται ο τίτλος της εργασίας.

6. Η απάντηση για την αποδοχή της εργασίας θα αποσταλεί έως τις **3 Νοεμβρίου 2004**.

7. Εισηγητές μπορούν να είναι μέλη του Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής του ΕΣΝΕ που είναι οικονομικά ενήμερα για το έτος 2004. Σε ομαδική εργασία οι συνεργάτες μπορεί να μην είναι μέλη του Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής του ΕΣΝΕ.

8. Για διευκρινήσεις σχετικές με την εισήγησή σας μπορείτε να απευθύνεστε στα μέλη της Επιτροπής του Τομέα Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής.

Μαρία Τσερώνη,
τηλ.: 2105212048, 6944 278608
Μαρία Καλαφάτη,
τηλ.: 2102316926, 6932638407
Ελένη Βότση,
τηλ.: 2106395880, 6974062992
Αντώνης Δασκαλάκης,
τηλ.: 2109964731, 2106414750
Ζωή Ντάσιου
τηλ.: 2103413118, 6946060204

Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου θα πραγματοποιηθούν και οι Αρχαιρεσίες του Τομέα για ανάδειξη νέας Επιτροπής.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό (Αίτηση Υποψηφιότητας) αυτό θα λάβετε μέσα από την «Επείγουσα και Εντατική Νοσηλευτική».

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» ΣΤΟ ΕΤΗΣΙΟ MEETING ΤΟΥ ΕΝΑ 2003

Το Σεπτέμβριο του 2003 πραγματοποιήθηκε στη Φιλαδέλφεια των Η.Π.Α. η ετήσια συνάντηση του Συλλόγου Νοσηλευτών Επείγοντων (Emergency Nurses Association-ENA) την οποία παρακολούθησαν Νοσηλεύτρις από Τμήματα Επείγοντων όλου του κόσμου. Στη συνάντηση αυτή συμμετείχαμε πέντε (5) νοσηλεύτρις από το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης, (Χούτα-Χυτήρη Αθανασία-Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, Γεωργιάδης Γεώργιος - Προϊστάμενος Τ.Ε.Π. και οι νοσηλεύτρις του Τ.Ε.Π., Κυράνου Μ., Τσιβίκη Α. - Π.Ε. Νοσηλεύτρις και Ουλουσίδης Δ. - Τ.Ε. Νοσηλεύτριας) μέλη του συνδέσμου Emergency Nurses Association (Ε.Ν.Α.) προκειμένου να παρακολουθήσουμε τις νέες εξελίξεις που αφορούν στη διαχείριση των επείγοντων περιστατικών.

Ο Ε.Ν.Α. είναι από τους πλέον ισχυρούς συνδέσμους των Η.Π.Α. Απαιθμεί αρκετές χιλιάδες μέλη Αμερικανών συναδέλφων και διεθνώς επεκτείνεται συνεχώς σε ολόένα και περισσότερες χώρες. Έχει επιστημονικό χαρακτήρα και μελετά, εκπαιδεύει και εφαρμόζει τακτικές που αποβλέπουν σε πιο αποτελεσματικές λειτουργίες των Τμημάτων Επείγοντων Περιστατικών.

Ο τρόπος λειτουργίας του Τ.Ε.Π. "ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ" αποτελεί πρότυπο για τον Ελλαδικό χώρο, διότι από την έναρξή του (Αύγουστος 1999) ακολούθησε διαδικασίες ανάλογες των διεθνών δεδομένων.

Στο ετήσιο Meeting στη Φιλαδέλφεια που ξεκίνησε 16.09.2003, παρακολουθήσαμε ένα πλήρες πρόγραμμα που περιελάμβανε επιστημονικές διαλέξεις, σεμινάρια κλινικά φροντιστήρια σε εξειδικευμένα θέματα, συνδυασμένα με πρακτική άσκηση σε τμήμα Επείγοντων, συναντήσεις μελών για συζητήσεις και ανταλλαγή απόψεων, καθώς επίσης και προγράμματα που μέσα από ένα νέο θεσμό, τα "Centers for Advanced Practice Learning" απευθύνονται σε συναδέλφους με εξειδίκευση (τύπου Nurse Practitioners, Nurse Specialists).

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σε συνεδριακό κέντρο αρκετών εκατοντάδων μέτρων (Philadelphia Conventional Center) που περιλάμβανε πολλές αίθουσες όπου γινόταν ταυτόχρονες διαλέξεις και εκπαιδεύσεις.

Παράλληλα λειτούργησε εκθεσιακός χώρος. Η συμμετοχή των εταιρειών ήταν παραδειγματική. Η έναρξη του συνεδρίου έγινε σε μία εκπληκτική αίθουσα εκδηλώσεων, χωρητικότητας 3600 θέσεων, όπου και βραβεύτηκαν μέλη του Ε.Ν.Α. για επιστημονικές και οργανωτικές δραστηριότητες. Εντυπωσιακή επίσης ήταν η δεξίωση όπου παράλληλα με πολύ χορό, παραδοσιακά φαγητά και γλυκά της Φιλαδέλφειας, οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν στενότερες σχέσεις.

Οι νοσηλεύτρις του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» παρακολούθησαν με προσοχή όλο το πρόγραμμα και τις εκδηλώσεις της συνάντησης. Ιδιαίτερο όμως ενδιαφέρον παρουσίασε για εμάς η συμμετοχή στο κλινικό φροντιστήριο του Triage, Implementation of 5-Level Triage System καθώς και η συνδυασμένη άσκηση στο Τ.Ε.Π. του Νοσοκομείου Jefferson όπου και εφαρμόζεται το συγκεκριμένο σύστημα διαλογής. Δεδομένης της εμπειρίας τριών (3) χρόνων του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» σε σύστημα διαλογής τριών (3) επιπέδων (υπερεπείγον, επείγον, μη επείγον) και των διαπιστωμένων του συστήματος αυτού προβλημάτων, η εκπαίδευση στο 5πλο Triage έδωσε τη ευκαιρία μετά από έγκριση της Διοίκησης να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ο νέος νοσηλευτικός φάκελος του Τμήματος Επείγοντων Περιστατικών, ο οποίος βασίζεται στο σύστημα διαλογής πέντε (5) επιπέδων. Μετά την εφαρμογή του θα δοθεί η ευκαιρία για κριτική αξιολόγησή του αν και ήδη διαφαίνονται τα θετικά αποτελέσματα.

Τέλος, οφείλουμε να τονίσουμε ότι κατά την διάρκεια της παραμονής μας στην Αμερική οι συνάδελφοι ήταν ιδιαίτερα φιλόξενοι και πρόθυμοι να μας καθοδηγήσουν και να μας ενημερώσουν σε σχετικά θέματα και παράλληλα να φροντίσουν να περάσουμε πολύ ευχάριστα. Επίσης η πρόεδρος του Ε.Ν.Α. κα Kathy Robinson διοργάνωσε δεξίωση για την ελληνική αντιπροσωπεία στην προεδρική σουίτα του Ξενοδοχείου Philadelphia Marriott όπου παρουσία σαμπάνιας, εδεσμάτων και ζεστής φιλοξενίας μας δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσουμε για τις προοπτικές επέκτασης του συνδέσμου και σε άλλες χώρες.

**Αθανασία Χούτα - Χυτήρη
Δ/τρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας
Νοσοκομείου Παπαγεωργίου**

8th STATE OF THE ART ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΜΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Στις 7 - 9 Μαΐου 2004 πραγματοποιήθηκε στο Μέγαρο Μουσικής το 8th State of the Art, το οποίο διοργανώθηκε κυρίως από την Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας με τη συμμετοχή και άλλων φορέων.

Το 8th State of the Art περιλάμβανε ένα πλούσιο επιστημονικό πρόγραμμα σε θέματα Εντατικής Θεραπείας, Αναπνευστικού Συστήματος και Επείγουσας Ιατρικής με προσκεκλημένους και ξένους ομιλητές.

Ο Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής είχε την τιμή και τη χαρά να διοργανώσει για δεύτερη φορά, στο πλαίσιο του State of the Art, διήμερο Νοσηλευτικό Συμπόσιο στις 7 & 8 Μαΐου 2004.

Η έναρξη του Νοσηλευτικού Συμποσίου έγινε με το χαιρετισμό της Προέδρου του Τομέα κ. Μ. Τσερώνη, και του καθ. κ. Χαρ. Ρούσσου, ο οποίος είναι ο εμπνευστής αυτής της επιστημονικής συνεργασίας.

Στο 1ο Στρογγυλό Τραπέζι με θέμα «**Πολυοργανική Δυσλειτουργία - Σήψη**» έγινε από την κα Φ. Δαμίγου, Νοσηλεύτρια ΠΕ, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στην Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική, Καρδιοχειρουργική ΜΕΘ, ΩΚΚ, μία σύντομη αναφορά στο Παθοφυσιολογικό Υπόβαθρο της Πολυοργανικής Δυσλειτουργίας, ακολούθησε από την κα Χ. Μπελετσιώτη, Νοσηλεύτρια ΠΕ, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στην Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική, Καρδιοχειρουργική ΜΕΘ, ΩΚΚ παρουσίαση των Νεώτερων Δεδομένων για τη συνεχή Παρακολούθηση Ζωτικών Παραμέτρων και από την κα Ε. Κλέτσιου, Νοσηλεύτρια ΠΕ, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στην Εντατική και Επείγουσα Νοσηλευτική, Καρδιολογική ΜΕΘ, Π.Γ.Ν. Δυτικής Αττικής «Αττικόν», η παρουσίαση του θέματος Διατροφή και Ινσουλινοθεραπεία. Το Στρογγυλό Τραπέζι ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση του θέματος: «Σημεία και Έλεγχος Λοιμώξεων σε Ανοσοκατασταλμένους Ασθενείς», από την κα Μ. Νταντανά, Προϊσταμένη ΜΕΘ, Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου».

Ακολούθησε διάλεξη από τον ξένο προσκεκλημένο του Συμποσίου Mr M. Ackerman, DNS, CCRN, FAAN, RN, Associate Professor in Critical Care Nursing University of Rochester School of Nursing, με θέμα: «**Νεώτερα Δεδομένα για την Παθογένεση και την Αντιμετώπιση της Σήψης**» όπου εκτός των άλλων, ο Mr Ackerman αναφέρθηκε στο ρόλο της ενεργοποιημένης πρωτεΐνης C στους ασθενείς με βαριά σήψη. Η ομιλία του Mr M. Ackerman διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή μεταφρασμένη στα ελληνικά και αν κάποιοι συνάδελφοι την επιθυμούν μπορούν να μας τη ζητήσουν.

Η πρώτη ημέρα έκλεισε με τη διάλεξη της κας Σ. Χρυσοσπάθη, Προϊσταμένη Μ.Ε.Θ. 401 ΓΣΝΑ, με θέμα: «Υγιεινή Στοματικής Κοιλότητας στη Μ.Ε.Θ.: Θεωρία και Πράξη». Με το θέμα αυτό αναδείχθηκε για άλλη μια φορά ότι ενώ στη θεωρία η υγιεινή της στοματικής κοιλότητας αποτελεί σημαντικό μέρος της φροντίδας των βαρέως πασχόντων, ιδιαίτερα για πρόληψη εισροφίσεων, στην πράξη δε δίνεται η απαραίτητη βαρύτητα και προσοχή.

Στις 8 Μαΐου 2004 το πρόγραμμα άρχισε με το 2ο Στρογγυλό Τραπέζι με τίτλο: «**Οξεία Συμβάντα Δημόσιας Υγείας: Ο Ρόλος της Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής**» όπου παρουσιάστηκαν τα ακόλουθα θέματα: «Επιδημιολογική Επιτήρηση στα Οξεία Συμβάντα Δημόσιας Υγείας» με ομιλήτρια την κα Γ. Σπάλα, Ιατρό Πνευμονολόγο, Κ.Ε.Ε.Λ., «Επιχειρησιακό Σχέδιο Προετοιμασίας Νοσοκομείων για την Αντιμετώπιση Οξέων Συμβάντων» με ομιλήτρια την κα Μ. Τσερώνη, Νοσηλεύτρια Τ.Ε., Κ.Ε.Ε.Λ., «Νοσηλεία Βαρέως Πασχόντων σε Θάλαμο Αρνητικής Πίεσης» με ομιλήτρια την κα Ο. Δαληγγάρου, Προϊσταμένη Ελέγχου Λοιμώξεων, Γενική Προϊσταμένη ΩΚΚ, Επιστημονικός Συνεργάτης Κ.Ε.Ε.Λ. και «Νοσηλεία Βαρέως Πασχόντων μετά από Έκθεση σε Χημικούς, Τοξικούς, Βιολογικούς Παράγοντες», με ομιλήτρια την κα Α. Καρυδάκη, Σμηναγό (Ν), Νοσηλεύτρια Μ.Ε.Θ. 251 ΓΝΑ, Αξιωματικό ΠΒΧ Άμυνας 251 ΓΝΑ Το αναφερό-

μενο Στρογγυλό Τραπέζι προκάλεσε αρκετή συζήτηση μετά το πέρας του, για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο προετοιμασίας των νοσοκομείων και απόκρισης των επαγγελματιών υγείας σε οξεία συμβάντα γιατί όλα αυτά αποτελούν ένα νέο τομέα δράσης για τους Χώρους Παροχής Υπηρεσιών Υγείας.

Ακολούθησε διάλεξη από την κα Α. Ηλιοπούλου με θέμα: **«Σχεδιασμός Κατευθυντήριων Οδηγιών Νοσηλευτικών Παρεμβάσεων σε Ασθενείς Μ.Ε.Θ. – Τ.Ε.Π.»** όπου ο στόχος ήταν διττός, αφενός να παρουσιαστούν τα σύγχρονα βιβλιογραφικά δεδομένα για τον τρόπο προετοιμασίας, συγγραφής και αξιολόγησης των Κατευθυντήριων Οδηγιών, αφετέρου να παρουσιάσει ο Τομέας μέσω της κας Ηλιοπούλου, η οποία είναι και Συντονίστρια της Ομάδας Εργασίας του Τομέα για τη Σύνταξη Κατευθυντήριων Οδηγιών Νοσηλευτικών Παρεμβάσεων σε Ασθενείς Μ.Ε.Θ., τον τρόπο με τον οποίο μεθοδεύει τη συγγραφή, αξιολόγηση και εφαρμογή των αναφερόμενων Οδηγιών.

Στη συνέχεια παρουσιάστηκε από τον κο Α. Δρίτσα, Καρδιολόγο ΩΚΚ, Συνθέτη, το θέμα: **«Οι Θεραπευτικές Εφαρμογές της Μουσικής στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας: Η Κλινική και Ερευνητική Διάσταση»**. Το θέμα προβληματίσε, συγκίνησε και ενθουσίασε όλο το ακροατήριο και καλό θα ήταν να αρχίσουν οι Μ.Ε.Θ. να εστιάζονται εκτός των άλλων και σε τέτοιου είδους θεραπευτικές εφαρμογές.

Το Νοσηλευτικό Συμπόσιο έλαβε τέλος με το τρίωρο Κλινικό Φροντιστήριο: **«Εφαρμογή Συστήματος Διαλογής 5 Επιπέδων στο Τ.Ε.Π.»**, που παρουσιάστηκε από νοσηλευτική ομάδα των Τ.Ε.Π. του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα Τ.Ε.Π. του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» Θεσσαλονίκης εφαρμόζουν σύστημα Διαλογής από την έναρξη λειτουργίας του Νοσοκομείου και ότι η Διαλογή γίνεται μόνο από νοσηλευτές. Οι συνάδελφοι από τα Τ.Ε.Π. του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» μέσα από τη συνεχή εκπαίδευση τους στο εξωτερικό και από την έως τώρα εμπειρία τους, αφενός βελτιώνουν συνεχώς το σύστημα Διαλογής του Νοσοκομείου τους, αφετέρου αποτε-

λούν πηγή πληροφόρησης και εκπαίδευσης για τους Νοσηλευτές Τ.Ε.Π. των άλλων Νοσοκομείων της χώρας και σημείο αναφοράς και διασύνδεσης για τον Τομέα σε θέματα Τ.Ε.Π. και ιδιαίτερα της Διαλογής. Ειλικρινά τους αξίζουν συγχαρητήρια για όλη αυτή την προσπάθεια, καθώς συγχαρητήρια αξίζουν στη Διευθύντριά τους η οποία είναι αρωγός αλλά και ενεργά συμμετέχων στη εκπαίδευση και στη Διοίκηση του Νοσοκομείου που ενισχύει την όλη δραστηριότητα.

Με γνώμονα όλα αυτά αλλά και την ανάγκη των Νοσηλευτών Τ.Ε.Π. για εκπαίδευση στη Διαλογή πραγματοποιήθηκε το αναφερόμενο Κλινικό Φροντιστήριο, όπου ο κος Γ. Γεωργιάδης, Προϊστάμενος Τ.Ε.Π., η κα Μ. Κυράνου, Νοσηλεύτρια Π.Ε., MSc και η κα Α. Τσιβίκη, Νοσηλεύτρια Π.Ε., αρχικά παρουσίασαν τη δομή, του Τ.Ε.Π. του Νοσοκομείου τους, τον Αλγόριθμο με τον οποίο εφαρμόζουν τη Διαλογή στα Τ.Ε.Π. και μερικά από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του συστήματός τους. Ακολούθησαν ασκήσεις πάνω στο συγκεκριμένο σύστημα διαλογής όπου οι συμμετέχοντες, των οποίων η πλειοψηφία ήταν Νοσηλευτές Τ.Ε.Π. ανταποκρίθηκαν άριστα και με ενθουσιασμό. Η αίσθηση που άφησε το Κλινικό Φροντιστήριο ήταν ότι παρ' όλες τις δυσκολίες και κυρίως την έλλειψη προσωπικού η Διαλογή στα Τ.Ε.Π. είναι κάτι που μπορεί να αρχίσει να εφαρμόζεται και ότι θα πρέπει όλοι να στρέψουμε το βλέμμα μας προς αυτή την κατεύθυνση και να αρχίσουμε να βάζουμε τα λιθαράκια μας.

Το τέλος του Κλινικού Φροντιστηρίου σήμανε και τη λήξη του Συμποσίου, μια λήξη που είχε αρκετή συζήτηση, προβληματισμό αλλά και αισιοδοξία για το μέλλον.

Η Επιτροπή του Τομέα θέλει να ευχαριστήσει για άλλη μια φορά τον καθ. κο Χαρ. Ρούσσο για τη δυνατότητα και την οικονομική υποστήριξη που της έδωσε για την πραγματοποίηση αυτού του Συμποσίου και ευελπιστεί στη συνέχεια της συνεργασίας τόσο στο πλαίσιο του State of the Art, όσο και σε άλλες δραστηριότητες.

Μαρία Τσερώνη